

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2015/2215**od 30. studenoga 2015.****u potporu RVSUN-u 2235 (2015), o uspostavi zajedničkog istražnog mehanizma OPCW-a i UN-a radi identifikacije počinitelja kemijskih napada u Sirijskoj Arapskoj Republici**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 26. stavak 2. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće sigurnosti UN-a 7. kolovoza 2015. jednoglasno je donijelo Rezoluciju (RVSUN) 2235 (2015) kojom se osuđuje svaka uporaba otrovnih kemikalija, poput klora, kao kemijskog oružja u Sirijskoj Arapskoj Republici i izražava odlučnost da se identificiraju oni koji su odgovorni za takva djela. U tu je svrhu Vijeće sigurnosti UN-a uspostavilo zajednički istražni mehanizam (*joint investigative mechanism* – JIM) na razdoblje od jedne godine, uz mogućnost produljenja u budućnosti ako to bude smatralo potrebnim, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri identificirali pojedinci, subjekti, skupine ili vlade koji su bili počinitelji, organizatori, sponzori uporabe kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju, ili su bili u to na neki drugi način uključeni, u Sirijskoj Arapskoj Republici, u slučajevima kada misija za utvrđivanje činjenica (*fact finding mission* – FFM) Organizacije za zabranu kemijskog oružja (OPCW) utvrdi ili je utvrdila da su u određenom incidentu u Sirijskoj Arapskoj Republici upotrijebljene ili vjerojatno upotrijebljene kemikalije kao oružje, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju.
- (2) Vijeće sigurnosti UN-a 10. rujna 2015. odobrilo je preporuke u pogledu JIM-a OPCW-a i UN-a uspostavljenoga RVSUN-om 2235 (2015), uključujući elemente njegovog mandata, koje je podnio glavni tajnik UN-a u svojim pismima predsjedniku Vijeća sigurnosti UN-a od 27. kolovoza 2015. i 9. rujna 2015.
- (3) Strategijom EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje („Strategija”) naglašava se ključna uloga Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju (CWC) i OPCW-a u osiguravanju svijeta bez kemijskog oružja.
- (4) Unija aktivno provodi Strategiju i primjenjuje mjere navedene u njezinom poglavlju III., posebno oslobađanjem financijskih sredstva radi potpore specifičnim projektima koje provode multilateralne institucije kao što je OPCW. U skladu s time, Vijeće je 9. prosinca 2013. donijelo Odluku 2013/726/ZVSP⁽¹⁾ u potporu aktivnostima OPCW-a u okviru RVSUN-a 2118 (2013), Odluci Izvršnog vijeća OPCW-a od 27. rujna 2013. o uništavanju sirijskog kemijskog oružja te naknadnim i povezanim rezolucijama i odlukama. Nadalje, Vijeće je 17. veljače 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/259⁽²⁾ u potporu aktivnostima OPCW-a u okviru provedbe Strategije.
- (5) Glavni direktor OPCW-a uputio je 23. rujna 2015. pismo Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) kojim je zatražio financijski doprinos Unije fondu za misije OPCW-a u Sirijskoj Arapskoj Republici, uključujući aktivnosti povezane s FFM-om OPCW-a u potporu JIM-u, u njegovoj analizi optužbi za uporabu kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju.
- (6) Voditelj JIM-a OPCW-a i UN-a uputio je 24. rujna 2015. pismo Visokom predstavniku kojim je zatražio financijsku potporu za JIM putem fonda.
- (7) Slijedom pristupa Sirijske Arapske Republike CWC-u, koji proizvodi učinke od 14. listopada 2013., OPCW je odgovoran za provjeru usklađenosti Sirije s CWC-om i uvjetima svih relevantnih odluka Izvršnog vijeća OPCW-a te za izvješćivanje Vijeća sigurnosti UN-a, u koordinaciji s glavnim tajnikom UN-a, prema potrebi, o neusklađenosti s RVSUN-om 2118 (2013).

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2013/726/ZVSP od 9. prosinca 2013. u potporu RVSUN-a 2118 (2013) i Odluke Izvršnog vijeća OPCW-a EC-M-33/Dec 1 u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 329, 10.12.2013., str. 41.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/259 od 17. veljače 2015. o potpori aktivnostima Organizacije za zabranu kemijskog oružja (OPCW) u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 43, 18.2.2015., str. 14.).

- (8) Tehničku provedbu ove Odluke trebalo bi povjeriti OPCW-u i Uredu UN-a za razoružanje (UNODA) kao provedbenom uredu fonda JIM-a. Projekti koje podupire Unija mogu se financirati samo putem dobrovoljnih doprinosa fondu OPCW-a odnosno fondu JIM-a. Ti doprinosi koje treba pružiti Unija bit će ključni u omogućivanju OPCW-u i JIM-u da ispune zadaće navedene u RVSUN-u 2235 (2015).
- (9) Nadzor nad ispravnim izvršenjem financijskog doprinosa Unije trebalo bi povjeriti Komisiji,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Radi provedbe određenih elemenata Strategije, Unija pruža potporu OPCW-u i JIM-u doprinošenjem troškovima koji su povezani s njihovim aktivnostima u okviru RVSUN-a 2235 (2015), uz sljedeći opći cilj: identifikacija, u najvećoj mogućoj mjeri, pojedinaca, subjekata, skupina ili vlada koji su bili počinitelji, organizatori, sponzori uporabe kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju, ili su bili u to na neki drugi način uključeni, u Sirijskoj Arapskoj Republici, kada FFM OPCW-a utvrdi ili je utvrdio da su u određenom incidentu u Sirijskoj Arapskoj Republici upotrijebljene ili vjerojatno upotrijebljene kemikalije kao oružje, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju.
2. Radi postizanja cilja iz stavka 1., Unija podupire sljedeće projekte:
- (a) posebne misije OPCW-a u Sirijskoj Arapskoj Republici, uključujući aktivnosti povezane s FFM-om OPCW-a u potporu JIM-u, u njegovoj analizi optužbi za uporabu kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju;
- (b) JIM OPCW-a i UN-a, uključujući njegovu uspostavu i sposobnost da započne svoje puno djelovanje u okviru RVSUN-a 2235(2015).

Podroban opis tih projekata naveden je u Prilogu.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehnička provedba aktivnosti iz članka 1. stavka 2. povjerava se OPCW-u i UNODA-i kao provedbenom uredu fonda JIM-a. Oni tu zadaću provode pod odgovornošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s OPCW-om i UNODA-om.

Članak 3.

1. Referentni financijski iznos za provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. jest 4 586 096,00 EUR.
2. Rashodima koji se financiraju iznosom određenim u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima iz stavka 1. Ona u tu svrhu sklapa sporazume o financiranju s OPCW-om odnosno s UNODA-om kao provedbenim uredom fonda JIM-a. Sporazumima o financiranju utvrđuje se da OPCW i UN moraju osigurati vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovom veličinom.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazume o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavještuje Vijeće o eventualnim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja tih sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja pripremaju OPCW i JIM OPCW-a i UN-a. Ta izvješća predstavljaju temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.
2. Komisija dostavlja Vijeću informacije o financijskim aspektima provedbe projekata iz članka 1. stavka 2.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Prestaje važiti 18 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazumâ o financiranju između Komisije i OPCW-a i UNODA-e iz članka 3. stavka 3. ili prestaje važiti 31. svibnja 2016. ako se prije tog datuma ne sklope takvi sporazumi o financiranju.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. studenoga 2015.

Za Vijeće
Predsjednik
É. SCHNEIDER

PRILOG

Potpora Europske unije RVSUN-u 2235 (2015) u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje**1. Opći okvir i ciljevi**

U travnju 2014., na vrhuncu operacije za uklanjanje i uništavanje sirijskog kemijskog oružja, iznesen je niz ozbiljnih optužbi za uporabu klora kao oružja protiv civila. Glavni direktor Organizacije za zabranu kemijskog oružja (OPCW) uspostavio je misiju za utvrđivanje činjenica (FFM) OPCW-a radi istraživanja tih optužbi. Njegovu je odluku poduprlo Izvršno vijeće OPCW-a, a glavni tajnik Ujedinjenih naroda (UN) ponudio je svoju pomoć.

Tim koji se sastoji od osoblja OPCW-a i UN-a pokušao je u svibnju 2014. provesti istragu na licu mjesta u jednom od sela navodno napadnutih klorom. Pri prelaženju tampon zone između područja pod kontrolom sirijske vlade i područja pod kontrolom oporbe, tim je pretrpio oružani napad te je morao prekinuti misiju. FFM je ipak nastavio s radom te je na sigurnoj lokaciji izvan Sirije intervjuirao očevidece, liječnike koji su pružali liječenje, osobe koje su prve pružile pomoć i žrtve. Na temelju tog rada, FFM je uz visok stupanj pouzdanosti zaključio da je klor, bilo kao čisti klor ili mješavina klor, doista upotrijebljen kao oružje u tri sela u sjevernoj Siriji.

Izvršno vijeće OPCW-a u Odluci EC-M-48/DEC.1 donesenoj 4. veljače 2015. izrazilo je ozbiljnu zabrinutost u vezi s nalazima FFM-a i ponovilo najoštriju osudu uporabe kemijskog oružja s bilo čije strane i u bilo kojim okolnostima. Izvršno vijeće OPCW-a izrazilo je daljnju potporu za nastavak rada FFM-a, posebno proučavanjem svih dostupnih informacija povezanih s optužbama za uporabu kemijskog oružja u Siriji, uključujući informacije dobivene od Sirijske Arapske Republike kao i one dobivene od drugih. Nakon toga, 6. ožujka 2015. uslijedilo je donošenje Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 2209 (2015) u kojoj je Vijeće sigurnosti UN-a podržalo odluke Izvršnog vijeća OPCW-a i zatražilo da se one koji su odgovorni za takve napade pozove na odgovornost.

Nadovezujući se na tu rezoluciju, Vijeće sigurnosti UN-a 7. kolovoza 2015. jednoglasno je donijelo RVSUN 2235 (2015) kojim se osuđuje svaka uporaba otrovnih kemikalija, poput klora, kao kemijskog oružja u Sirijskoj Arapskoj Republici i izražava odlučnost da se identificiraju odgovorni za takva djela. Vijeće sigurnosti UN-a podsjetilo je u tom pogledu na Protokol o zabrani uporabe u ratu zagušljivih, otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja; Konvenciju o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju (CWC); i RVSUN-ove 1540 (2004), 2118 (2013) te 2209 (2015). Vijeće sigurnosti UN-a uspostavilo je zajednički istražni mehanizam (JIM) OPCW-a i UN-a na razdoblje od jedne godine, uz mogućnost produljenja u budućnosti ako to bude smatralo potrebnim, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri identificirali pojedinci, subjekti, skupine ili vlade koji su bili počinitelji, organizatori, sponzori uporabe kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju, ili su bili u to na neki drugi način uključeni, u Sirijskoj Arapskoj Republici, kada misija za utvrđivanje činjenica FFM OPCW-a utvrdi ili je utvrdila da su u određenom incidentu u Sirijskoj Arapskoj Republici upotrijebljene ili vjerojatno upotrijebljene kemikalije kao oružje, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju. Uspostava tog mehanizma trenutačno je u tijeku.

Unija bi u tu svrhu trebala poduprijeti OPCW i JIM u njihovim zadaćama u okviru RVSUN-a 2235 (2015) i Odluke EC-M-48/DEC.1 Izvršnog vijeća OPCW-A kao i CWC-a.

2. Opis projekata**A Projekt 1: FFM-ovi OPCW-a****1. Svrha projekta**

Potpora provedbi mandata FFM-a OPCW-a, i u okviru RVSUN-a 2235 (2015) i u okviru Odluke EC-M-48/DEC.1 Izvršnog vijeća OPCW-A kao i u okviru CWC-a pokrivanjem s time povezanih operativnih troškova FFM-a. Ti troškovi uključuju angažiranje vanjskih konzultanata koji posjeduju specifične vještine (npr. usmeni prevoditelji i liječnici) kao i opremu OPCW-a koja je potrebna timu FFM-a.

2. Očekivani rezultati

Trenutačnim radom FFM-a rasvijetlit će se niz optužbi za uporabu otrovnih kemikalija u Sirijskoj Arapskoj Republici te će se on odvijati u bliskoj suradnji s JIM-om, čime se doprinosi ispunjavanju mandata JIM-a u skladu sa stavkom 5. RVSUN-a 2235 (2015).

3. Opis projekta

FFM nastavlja procjenjivati jesu li u navodnim incidentima u Sirijskoj Arapskoj Republici upotrijebljene ili vjerojatno upotrijebljene kemikalije kao oružje. Aktivnosti FFM-a obuhvaćaju optužbe i za prošle incidente i za incidente do kojih može doći u budućnosti. Te se aktivnosti po svojoj složenosti mogu znatno razlikovati; stoga nije moguće odrediti točan broj razmještanja.

Na temelju iskustva razmještanja u 2015., stručnjaci OPCW-a očekuju da bi u 2016. operacije FFM-a mogle uključivati razmještanje od 6 do 12 inspektora u šest misija, od kojih svaka traje otprilike tri tjedna. Svaka misija vjerojatno će uključivati angažiranje vanjskih savjetnika s posebnim vještinama, poput usmenih prevoditelja i liječnika.

Sljedeće aktivnosti planirane su kao dio FFM-a:

- (a) Intervjui: priroda navodnih incidenata takva je da može biti potrebno intervjuirati širok raspon svjedoka. On uključuje:

- liječničko osoblje,
- osobe koje su prve pružile pomoć,
- liječnike koji su pružali liječenje,
- žrtve,
- ostale svjedoke.

Timovi za intervjuje moraju raspolagati višestrukom stručnošću, među ostalim u području oružja, kemikalija, medicinskih znakova i simptoma te usmenog prevođenja.

- (b) Liječnički pregledi i uzimanje biomedicinskih uzoraka.

- (c) Identifikacija uzoraka, prikupljanje i analiza.

- (d) Postupanje s dokazima, uključujući materijale iz otvorenih izvora, kao i elemente koje su pružili svjedoci i treće strane. Dodatno uz timove za intervjuje, u ovom je području također iznimno potrebna višestruka stručnost.

- (e) Pisanje izvješća.

- (f) Osposobljavanje, uključujući tečajeve za obnavljanje znanja kako bi se išlo u korak sa suvremenom praksom:

- sigurnosni pristupi na terenu,
- tehnike vođenja intervjua,
- postupanje s dokazima i njihovo skladištenje, uključujući lanac nadzora,
- informiranje o eksplozivnim ostacima rata,
- tečaj osposobljavanja o otrovnim kemikalijama,
- informiranje o forenzici,
- osnove industrijske kemije i izrada kemijskih profila.

- (g) Procjena područja i postupanje na mjestu događaja.

- (h) Osoblje za potporu misiji i stručnost, posebno za složene misije.

B Projekt 2: JIM OPCW-a i UN-a

1. Svrha projekta

Potpora brzom uspostavi JIM-a i njegovoj sposobnosti da započne svoje puno djelovanje u okviru RVSUN-a 2235 (2015).

2. Očekivani rezultati

Identifikacija, u najvećoj mogućoj mjeri, pojedinaca, subjekata, skupina ili vlada koji su bili počinitelji, organizatori, sponzori uporabe kemikalija kao oružja, uključujući klor ili bilo koju drugu otrovnu kemikaliju, ili su bili u to na neki drugi način uključeni, u Sirijskoj Arapskoj Republici.

3. Opis projekta

Vijeće sigurnosti UN-a odobrilo je preporuke glavnog tajnika UN-a o uspostavi i djelovanju JIM-a te je zatražilo da glavni tajnik UN-a, u koordinaciji s glavnim direktorom OPCW-a, bez odgode poduzme korake, mjere i aranžmane potrebne za brzu uspostavu i puno funkcioniranje JIM-a, uključujući angažiranje nepristranog i iskusnog osoblja koje posjeduje odgovarajuće vještine i stručnost radi potpune provedbe odgovornosti u skladu s RVSUN-om 2235 (2015).

JIM vodi neovisna tročlana skupina („Skupina za upravljanje”) kojoj potporu pruža temeljno osoblje sastavljeno od stručnjaka grupiranih u tri komponente. U tom pogledu, na čelu JIM-a nalaze se pomoćnik glavnog tajnika koji ima opću odgovornost i dva zamjenika odgovorna za političku odnosno istražnu komponentu.

Vodstvu JIM-a potporu pružaju tri komponente. Politički ured, sa sjedištem u New Yorku, pruža političke analize, pravne savjete, bavi se odnosima s medijima i pruža administrativnu potporu. Istražni ured, sa sjedištem u Haagu, pruža kemijske i medicinske analize, forenziku, analizu vojnog materijala, istrage i analizu informacija. Ured za potporu operacijama, sa sjedištem u New Yorku, pruža potporu političkoj i istražnoj komponenti.

Temeljno osoblje JIM-a, uz iznimku osoblja koje obavlja administrativne funkcije, financira se iz redovitog proračuna. Vijeće sigurnosti odlučilo je da se materijal i tehničke potrebe financiraju dobrovoljnim doprinosima. U tu svrhu, glavni tajnik UN-a osnovao je fond kojim se upravlja u skladu s administrativnim i financijskim propisima UN-a.

U skladu sa strategijom EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje, kojom se utvrđuje cilj poticanja uloge Vijeća sigurnosti UN-a i jačanja njegove stručnosti u suočavanju s izazovima širenja oružja, Unija podupire provedbu RVSUN-a 2235 (2015), osobito u onim područjima u kojima postoji velika vjerojatnost da se uspostavom JIM-a i njegovom sposobnošću da započne svoje puno djelovanje postigne vidljiv i brz utjecaj.

To uključuje potporu za sljedeće aktivnosti:

- (a) dovršetak uspostave ureda i u New Yorku i u Haagu za Skupinu za upravljanje i njezin politički odnosno istražni ured, kao i ureda za potporu operacijama te kupovanje uredskog namještaja i ormarića s bravom kako bi se osigurala sigurna pohrana informacija i materijala koje je JIM primio i/ili proizveo;
- (b) razvoj i uvođenje sustava za upravljanje dokumentacijom u okviru čvrstog režima sigurnosti informacija koji se treba primjenjivati na sve informacije koje je JIM primio i/ili proizveo obavljajući svoj posao; tim se režimom uzimaju u obzir zahtjevi u pogledu povjerljivosti i sigurnosti koji se smatraju potrebnima za pohranu i uporabu informacija i materijala koje je JIM primio i/ili proizveo;

- (c) priprema za moguće raspoređivanje istražitelja JIM-a u Sirijskoj Arapskoj Republici ako JIM smatra da je to potrebno za njegovu istragu i utvrdi da postoje utemeljeni razlozi za vjerovanje da je pristup Siriji opravdan, među ostalim na područjima koja se nalaze unutar sirijskog državnog područja, ali nisu pod kontrolom Sirijske Arapske Republike;
- (d) kupovanje komunikacijske i sigurnosne opreme te uredskog pribora radi potpore JIM-u u provedbi njegovog mandata. To uključuje informatičku opremu (zasebni poslužitelj, računala, prijenosna računala s priključnim stanicama, dodatni komplet računala za intranetsku mrežu koja nije povezana s internetom, komercijalni uništavači papira itd.) koja je potrebna za osiguranje provedbe režima sigurnosti informacija iz točke (b).

Dodatno stručno znanje i aktivnosti financiraju se dobrovoljnim doprinosima kada se za to pojave potrebe. *Ad hoc* stručne savjetnike angažira se za kratka razdoblja, među ostalim za brz razvoj sustava za upravljanje dokumentacijom i režima sigurnosti informacija iz točke (b), kao i za razvoj standardnih operativnih postupaka.

3. Trajanje

Procijenjeno trajanje provedbe ovih projekata je 12 mjeseci.

4. Provedbene agencije

Provedba projekta 1 povjerit će se OPCW-u. Taj projekt provodit će osoblje OPCW-a, stručnjaci i ugovaratelji.

Tehnička provedba projekta 2 povjerit će se Uredu Ujedinjenih naroda za razoružanje u ime JIM-a OPCW-a i UN-a. Taj projekt provodit će osoblje JIM-a, savjetnici i ugovaratelji.

UN i OPCW razvijat će svoje aktivnosti u suradnji s relevantnim partnerima, uključujući međunarodne organizacije i agencije, radi osiguranja djelotvorne sinergije i izbjegavanja dupliranja.

5. Vidljivost Unije

Provedbene agencije poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi privukle pozornost javnosti na činjenicu da Unija financira djelovanje. Te mjere provode se u skladu s Priručnikom za komunikaciju i vidljivost vanjskih djelovanja EU-a koji je objavila Europska komisija.

6. Izvješćivanje

Provedbene agencije pripremaju:

- (a) redovita izvješća o provedbi dotičnih projekata; i
- (b) završno izvješće najkasnije tri mjeseca nakon završetka relevantnih aktivnosti.

7. Procijenjeni ukupni trošak projekata

Procijenjeni ukupni trošak projekata iznosi 4 586 096,00 EUR.
